Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
20-02-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Uiterlijk bij
27 februari 2025

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW

nota

Uitstel beoogde inwerkingtreding bedrag ineens en vooronderzoek Nibud naar tool voor bedrag ineens

Aanleiding

Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel Herziening bedrag ineens in de Tweede Kamer heeft u aangegeven dat het kabinet in de gaten houdt of uitvoerders zich nog comfortabel voelen bij de huidige beoogde inwerkingtredings-datum van 1 juli 2025. Ook heeft u toegezegd een tool te willen laten ontwikkelen als aanvulling op de keuzebegeleiding door pensioenuitvoerders. SZW heeft daarop het Nibud gevraagd om een vooronderzoek uit te voeren.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u om akkoord te gaan met [1]itstel van de beoogde inwerkingtreding naar 1 juli 2026 en om beide Kamers hierover te informeren. (Met het ministerie van Financiën is afgestemd dat dit vooruitlopend op de voorjaarsbesluitvorming kan worden gecommuniceerd onder voorbehoud van de uitkomst van die besluitvorming.)
- Ook adviseren wij u om de uitkomsten van het Nibud vooronderzoek en uw reactie op dit onderzoek met beide Kamers te delen.
- De brieven worden mede namens de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane verstuurd. Deze kunnen dan ook pas verstuurd worden na akkoord van de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane.

[2]

Kernpunten

Uitstel beoogde inwerkingtreding bedrag ineens

- In de brief kondigt u aan dat het keuzerecht voor bedrag ineens niet vóór 1 juli 2026 in werking treedt, waarbij de uiteindelijke datum afhankelijk zal zijn van de voortgang van het parlementaire proces.
- De (vertegenwoordigers van) pensioenuitvoerders hebben aangegeven na instemming van beide Kamers ten minste zes tot negen maanden nodig te hebben om deelnemers goed te kunnen informeren.
- Hiernaast vereist de transitie veel tijd en capaciteit van uitvoerders en wordt ernaar gestreefd om de keuzetool voor de inwerkingtredingsdatum gereed te hebben zodat deelnemers voldoende tijd hebben om een weloverwogen keuze te kunnen maken.
- Omdat er nu minder dan vijf maanden tot 1 juli 2025 resteren, is het wenselijk om de inwerkingtreding met een jaar uit te stellen.
- Dit uitstel leidt tot een derving [3]an 13 miljoen euro (per halfjaar) in zowel 2025 als 2026. Deze derving moet conform begrotingsregels gedekt worden

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Vooronderzoek Nibud naar tool voor bedrag ineens

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

uitstel van de beoogde
inwerkingtreding naar 1 juli 2026 en om beide Kamers hierover te
informeren.
uitkomsten van het Nibud vooronderzoek
keuzerecht voor bedrag ineens niet vóór
1 juli 2026 in werking treedt,
voortgang van het parlementaire proces.
zes tot negen maanden
tijd en capaciteit van uitvoerders
Omdat er nu minder dan vijf maanden tot 1 juli 2025 resteren, is het wenselijk
om de inwerkingtreding met een jaar uit te stellen.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

van 13 miljoen euro (per halfjaar) in zowel
2025 als 2026. Deze derving moet conform begrotingsregels gedekt worden

binnen het inkomstenkader. Het kabinet zal de derving betrekken bij de besluitvorming over de lasten in het voorjaar.
- Normaliter dient de budgettaire besluitvorming te worden afgerond voordat een besluit naar de Kamer kan worden gecommuniceerd. In dit geval speelt echter dat uitstel onvermijdelijk is geworden, en snellere communicatie wenselijk is. Dit besluit is in overleg met het Ministerie van Financiën genomen en het uitstel vindt plaats onder voorbehoud dat Financiën ook akkoord gaat.

Vooronderzoek Nibud naar keuzetool
- Het doel van de tool is om de deelnemer meer inzicht te bieden in de gevolgen van de keuze voor bedrag ineens op het inkomen van het jaar van uitkering en van de inkomens in latere jaren. De focus ligt daarbij op het bruto-netto traject inclusief toeslagen.
- In de brief licht u de belangrijkste bevindingen van het Nibud uit het vooronderzoek toe.
- U geeft uw voorkeur aan: een rekenkundige keuzehulp. Een rekenkundige tool sluit aan op de wensen in de sector.
- In lijn met het Nibud wijst u erop dat bij het ontwerpen van de tool een balans gevonden zal moeten worden tussen precisie en complexiteit aan de ene kant en het beslag op het doenvermogen van mensen en gebruiksgemak aan de andere kant.
- Mogelijke risico's van bedrag ineens kunnen met een risicometer visueel inzichtelijk worden gemaakt. De voor de tool benodigde gegevens moeten handmatig door de gebruiker worden ingevoerd.
- Het Nibud heeft aangegeven voornemens te zijn een subsidieaanvraag in te dienen om een rekentool voor bedrag ineens te ontwikkelen. Een dergelijke tool past goed bij de doelstellingen en het bestaande aanbod van het Nibud.
- Op 18 maart vindt in de Eerste Kamer een deskundigenbijeenkomst plaats over het wetsvoorstel herziening bedrag ineens. Het Nibud is hiervoor uitgenodigd.

Toelichting
- In het vooronderzoek heeft het Nibud verschillende varianten van een tool in kaart gebracht. Nibud maakt in het vooronderzoek onderscheid tussen een (eenvoudige) oriëntatietool en een (rekenkundige) keuzehulp rond het moment van pensioneren die in verschillende varianten kan worden uitgevoerd.
- Een keuzehulp rond pensioendatum heeft volgens het Nibud naar verwachting de meeste toegevoegde waarde.
- Het Nibud geeft aan de in het vooronderzoek geschetste functionaliteiten van de rekentool richtinggevend zijn, maar nog niet definitief. Er zijn nog keuzes te maken over de uiteindelijk gewenste rekentool, belangrijkste functionaliteiten en randvoorwaarden.
- Het Nibud adviseert om in een tool bedrag ineens in de keuzefase (richting besluitvorming) ten minste aandacht te besteden aan de volgende vijf onderdelen en onderwerpen:
  - algemene informatie over een bedrag ineens;
  - de mogelijkheden van een bedrag ineens (zoals hoogte, tijdstip en situatie partner);
  - de effecten en risico's van een bedrag ineens (zoals invloed op belasting, toeslagen, lager inkomen op langere termijn en gevolgen voor de ex-partner);

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
binnen het inkomstenkader.
lasten in het voorjaar.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
uitstel onvermijdelijk is geworden, en snellere communicatie
wenselijk is. Dit besluit is in overleg met het Ministerie van Financiën genomen
en het uitstel vindt plaats onder voorbehoud dat Financiën ook akkoord gaat.

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
rekenkundige keuzehulp. Een rekenkundige tool
sluit aan op de wensen in de sector.
precisie en complexiteit
voornemens te zijn een subsidieaanvraag in te
dienen om een rekentool voor bedrag ineens te ontwikkelen. Een dergelijke
tool past goed bij de doelstellingen en het bestaande aanbod van het Nibud.
deskundigenbijeenkomst

Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald
Is er een verslag beschikbaar van deze bijeenkomst ivm voorbereiding debat EK?

Nummer: 5 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
keuzehulp rond pensioendatum heeft volgens het Nibud naar verwachting
de meeste toegevoegde waarde.
minste aandacht te besteden aan de volgende vijf
onderdelen en onderwerpen:
algemene informatie over een bedrag ineens;
mogelijkheden van een bedrag ineens
de effecten en risico's van een bedrag ineens (z

- [1]ternatieve keuzes bij ingaan van de pensioenuitkering (zoals hoog-laag pensioen) en waarschuwing bij stapeling van keuzes;
- doorverwijzing naar pensioenuitvoerders en adviseurs voor concrete besluitvorming rond het bedrag ineens en afwegingen in een breder kader.

- Het is nu niet mogelijk om gegevens automatisch uit diverse brondata in te lezen in verband met wettelijke beperkingen rondom privacy en gegevensdeling. Ook zijn de cijfers van de Belastingdienst zeer beperkt bruikbaar, want deze lopen achter (aangiftejaar) bij het jaar waarin de afkoop plaats gaat vinden (afkoopjaar) en geven geen inzicht in de toekomstige situatie na pensionering.
- Naar mate de tool uitgebreider is, zullen meer gegevens moeten worden ingevoerd met een grotere belasting van het doenvermogen van het huishouden.
- Het Nibud wijst erop dat een te complexe tool die te veel beslag legt op het doenvermogen kan leiden tot fouten in de invoer, en dus ook tot een foute uitkomst, die door de schijnbare precisie van een bedrag ineens wordt versluierd.
- Gegeven het doel van de tool om mensen meer inzicht te bieden in de gevolgen van bedrag ineens is het niet noodzakelijk om alle complexiteit en functionaliteiten mogelijk te maken. Bij de meest uitgebreide variant denkt het Nibud bijvoorbeeld aan functionaliteiten zoals bedragen omrekenen naar andere ingangsdata en met een grotere precisie berekenen. De precieze vormgeving van de tool zal in overleg met de sector en op basis van gebruikerstesten tot stand kunnen komen.
- Een vergelijkbare tool die het Nibud noemt is de Nibud-Risicometer Lenen[1] die de risico's van het opnemen van een lening in beeld brengt.
- Ook wanneer een rekentool openbaar toegankelijk is om mensen bij de keuze voor een bedrag ineens te ondersteunen blijft de pensioenuitvoerder verantwoordelijk voor adequate keuzebegeleiding.

Vervolgproces

- Het Nibud heeft aangegeven dat een [2]ergelijke tool goed zou passen bij de huidige dienstverlening en overweegt een subsidieaanvraag te doen om een 'risicometer bedrag ineens' te ontwikkelen.
- Een subsidieaanvraag kan o.a. worden getoetst aan: de complexiteit voor deelnemers, de meerwaarde bij het inzichtelijk maken van de gevolgen van bedrag ineens voor fiscaliteiten en inkomensafhankelijke regelingen, onderscheiden van directe- en uitgestelde betaling, tijdlijnen voor ontwikkeling van zo'n tool en kosten.
- Het Nibud schat op dit moment de ontwikkelkosten afhankelijk van de uiteindelijke functionaliteiten tussen bedrijfsgevoelige Daarnaast bedragen jaarlijkse onderhoudskosten tussen informatie
- Dit wordt door DGWerk gedekt binnen het beleidsondersteunend budget op artikel 1.
- Het Nibud heeft veel ervaring met het bouwen en onderhouden van online (reken)tools. Naast de Risicometer Lenen heeft het Nibud bijvoorbeeld ook de Uitkeringnaarwerk-berekenaar[2] ontwikkeld. Deze tool maakt o.a. inzichtelijk wat het effect is van meer of minder werken voor toeslagen. De ontwikkeltijd van een rekenkundige keuzehulp schat het Nibud op tussen de 8 à 10 maanden, afhankelijk van de complexiteit van de tool.

[1] https://www.nibud.nl/tools/risicometer-lenen/
[2] https://www.nibud.nl/tools/uitkeringnaarwerk-berekenaar/

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

alternatieve keuzes bij
pensioenuitvoerders en adviseurs voor concrete
besluitvorming rond het bedrag ineens en afwegingen in een breder kader.
met wettelijke beperkingen rondom privacy en
gegevensdeling. Ook zijn
te complexe tool die te veel beslag legt op het
doenvermogen kan leiden tot fouten in de invoer,
functionaliteiten zoals bedragen omrekenen naar
andere ingangsdata en met een grotere precisie berekenen.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

dergelijke tool goed zou passen bij de
huidige dienstverlening en overweegt een subsidieaanvraag te doen om een
'risicometer bedrag ineens' te ontwikkelen.
Het Nibud schat op dit moment de ontwikkelkosten afhankelijk van de
uiteindelijke functionaliteiten tussen € 175.000 en € 240.000. Daarnaast
bedragen jaarlijkse onderhoudskosten tussen de € 30.000 en € 40.000.
Dit wordt door DGWerk gedekt binnen het beleidsondersteunend budget op
artikel 1.
rekenkundige keuzehulp schat het Nibud op tussen de 8 à 10
maanden, afhankelijk van de complexiteit van de tool.